

Nu i september invigdes Skellefteås nya kulturhus Sara. Under förra vintern har det 80 meter höga nya kulturhuset i trä vuxit upp i Skellefteå samtidigt som 53 vävare i kommunen jobbat med det tyg som ska bli draperier till Trappscenen. Förutom detta har 50 frivilliga sytt sittdynor till Kulturtrappan, den stora trätrappan som kommer att möta besökare på entréplan.

När Maria Ekberg Brännström blev utsedd till VD för Skellefteås nya kulturhus var hon inte bara VD för något som ännu inte var klart utan också den som skulle förverkliga mångas olika drömmar och visioner. Det nya kulturhuset är uppkallat efter Sara Lidman och heter Sara kulturhus även om det är högst troligt att invånarna sin vana trogen kommer kalla det "Kulturhuset" precis som de benämner Skellefteå Kraft-arena "Isladan", Skellefteå museum "Museet" och själva staden Skellefteå för "shtaan". Skellefteå ligger för sig själv och skelleftebor ser ingen orsak till att precisera vilket museum eller vilken arena man pratar om. Det nya draperiet till Trappscenen heter följaktligen "Draperiet".

När den planerade Trappscenen i kulturhusets inre inte visade sig vara ljudtät nog föreslogs en på teatrar vanlig lösning, draperier i moltontyg. Moltontyg eller scenmolton som det också kallas, är ett flamskyddat bomullstygn som ofta används på teatrar men även i andra offentliga byggnader då det är ljudabsorberande och har en matt yta som fungerar bra i kombination med belysning. Fanns det inte ett sätt att lösa problemet med mer karaktär och lokal prägel?

Det var nu Viktoria Melinder kontaktades. Viktoria har en treårig utbildning från Handarbetets vänner och har tidigare bott i Skellefteå men är numera verksam i Nordingrå och har på senare år deltagit ett flertal samlingsutställningar i de nordliga länen och har också verk i regionernas samlingar.

Från början var idéerna rätt många och vilda. Ull nämndes tidigt som material, Vid ett besök i Skellefteå museums textila arkiv hade Maria verkligen slagits av färgprakten i de äldre textilierna. Kunde man låta alla Skelleftebor göra en förrådsrensning och väva av det? Det hela landade i att fem eller sex vävstugor skulle bjudas in att väva varsin del av ett tyg som sedan skulle sammanfogas till ett draperi.

När projektet blivit mer konkret kunde också en del tydliga krav ställas upp. Draperierna har flera syften. Dels ska de inta ta för mycket plats när det kommer föreställningar som har egen dekor dels ska de ibland ensamma utgöra hela dekoren. Det skulle alltså både vara stillsamt och en egen dekoration utan att ta över. Två av draperierna skulle vara rörliga och användas för att dra för den glasdörr som finns mot foajén. De skulle också kunna fungera tillsammans med teaterns sammetsdraperier i svart moltontyg när scenen ska användas till teateruppsättningar. Draperierna ska fungera över tid och inte kännas omoderna om några år, de ska också kunna hanteras av många olika personer och måste därför ha en tydlig skillnad på fram och baksida. För framtiden får de heller inte vara för svåra att laga och vårda.

När hösten kom hade projektet landat i Västerbottensdräll, ull från Bergsåkergården utanför Lövsele i inslag och varp i entrådigt ullgarn från Filtmakeriet samt mönsterinslag i svart lin.

I oktober åkte Viktoria tillsammans med Maria Lundqvist som är kommunikatör för det nya kulturhuset runt bland de vävstugor som tackat ja till att vara med i projektet och presenterade materialet samt delade ut garn till varp och inslag. Det var i slutändan vävstugorna i Gummark, Gärdsmark, Lövsele, Bergsbyn och Nordanå som kom att vara med i projektet.

Under några veckor höll hela projektet på att stupa. Vävstugorna kände ingen tilltro till varpen och den försiktiga skepsis som några känt mot entrådigt ull i varp när projektet presenterades var nu mer

eller mindre allmän. Ett snabbt beslut togs att byta den entrådiga varpen till tvåtrådig. Nytt garn till varp beställdes, denna gång tvåtrådig möbelåtta, och skickades ut.

När det är så många som väver är det omöjligt att det ska se ut som en enda har gjort allting och det har heller inte varit meningen. Olikheter och ojämnheter är också något man kan se i de äldre textilier där många smala stycken är sammansydda till en enhet utan att delarna för den skull slutar vara sina enskilda delar.

Förutom draperiet och alla kuddar som pryder det nya kulturhuset i Skellefteå har Klara Kristalova i samarbete med Handarbetets vänner skapat verket "Allt är liv" som pryder västra väggen mot Trädgårdsgatan.

Så nog finns det skäl för den textilintresserade att planera in ett besök i Skellefteå.

Lina Lindén